

UIT DE HISTORIE VAN KOEDIJK

door J.P. Geus

XXV. Esperantisten te Koedijk.

Het is in dit jaar 1987 precies 100 jaar geleden dat de Poolse oogarts, Dr. L.L. Zamenhof, die leefde van 1859-1917, de door hem samengestelde wereldhulptaal publiceerde.

Aanvankelijk ondertekende hij zijn geschriften met "Esperanto", (een hopende). De taal werd daardoor al spoedig de taal van Dr. Esperanto genoemd. Later werd de nieuwe taal alleen aangeduid als "Esperanto".

Het embleem van de Esperantisten is een groene vijfpuntige ster. (Groen is de kleur van de hoop). De taal heeft zich langzaam verbreid en in 1905 werd het eerste Internationale Congres gehouden.

Vooraf door de activiteiten vanuit de onderwijzerskringen werden ook op het platteland cursussen georganiseerd

Het onderwijzers-echtpaar Van Veenendaal uit West-Graftdijk, heeft hiertoe in de omgeving van Alkmaar veel bijgedragen.

In het winterseizoen 1934/35 werd op initiatief van mevrouw van Veenendaal ook te Koedijk een Esperanto cursus georganiseerd.

Na afloop van deze cursus werd te Koedijk een afdeling van de Federatie van Arbeiders Esperantisten opgericht.

Er werden wekelijkse bijeenkomsten gehouden en iedere herfst startte er een nieuwe cursus voor beginners.

In de zomer van 1937 kwam dhr. H.J. Schut als onderwijzer naar Koedijk. Hij was ook Esperantist en begon spoedig met het geven van een vervolgcursus ter voorbereiding op het Esperanto examen, dat enkele keren per jaar te Amsterdam of Den Haag werd gehouden.

Ook begon hij de leerlingen uit de hoogste klassen van de lagere school, na de officiële schooltijden, les in Esperanto te geven.

Inmiddels was er door het echtpaar van Veenendaal, als redactie van het Esperantoblad "La Juna Vivo" (Het Jonge Leven), met medewerking van de Esperantisten vereniging "La Norda Stelo" (De Noordster) een internationale jeugdbijeenkomst in Groet georganiseerd, die werd gehouden van 10-17 augustus 1938.

Tijdens deze bijeenkomst werd de "Tutmonda Junular Organizo" (Wereld Jeugd Organisatie) opgericht. De bedoeling was o.a. jaarlijks zo'n jeugdbijeenkomst te houden.

De tweede internationale jeugdbijeenkomst vond van 7-14 augustus 1939 plaats in België in Tervuren, bij Brussel.

Uit Koedijk namen 24 personen deel, waaronder 17 schoolkinderen.

De kosten voor die bijeenkomsten waren, naar de huidige maatstaven gerekend, onvoorstelbaar laag.

Het vervoer per autobus uit Noord-Holland naar Tervuren en later weer terug kostte in totaal Fl.4,- p.p. In België werd op strozakken geslapen in scholen, doch de warme maaltijden werden gebruikt in restaurants.

De broodmaaltijden werden in eigen beheer verzorgd.

Er was in die week een excursie met de tram naar Brussel en een dagtocht met autobussen langs de Maas tot aan de Franse grens.

Kosten van dit alles voor de hele week Fl.7,- p.p.

De bijeenkomst telde in totaal ong. 350 deelnemers uit diverse landen.

De meeste uit Engeland en Nederland en verder uit België, Frankrijk en nog enkele uit wat verder gelegen landen.

Het contact tussen de deelnemers was uitstekend, want taalproblemen waren er niet.
Allen konden zich hier verstaanbaar maken in 1 taal, het Esperanto.
Door de eenvoudige grammatica is deze taal in betrekkelijk korte tijd te leren

Door Wereldoorlog II heeft het Esperanto een onherstelbare teruggang geleden.
Reeds in maart 1941 had de Duitse bezetter alle Esperanto activiteiten verboden.

Na de oorlog werd weer opnieuw begonnen, maar door gebrek aan nieuwe leden en vertrek van ouderen is de animo langzaam teruggelopen en werd het gehele Esperanto gebeuren te Koedijk verleden tijd.

Aan de derde internationale jeugdbijeenkomst, die in 1947 in het Engelse Ipswich werd gehouden, namen nog slechts vier Koedijkers deel.

Van de idealistische reclame leuze:

Een land - De wereld

Een volk - De mensheid

Een taal - Esperanto

is niets terecht gekomen.